

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11C/122/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815202369
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815202369.2

Rozhodnutie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a.s., Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 47 248 980, zastúpeného: PERSPECTA Legal, s.r.o., Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti žalovanému: W. Č.I., C.. XX.XX.XXXX, O. W. XX, XXX XX A. C. D., o zaplatenie sumy 638,07 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 119,25 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 38,22 eur od 18.03.2012 do zaplatenia, s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 28,21 eur od 18.04.2012 do zaplatenia, s 9 % ročným úrokom zo sumy 25,60 eur od 19.05.2012 do zaplatenia, s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 27,22 eur od 19.06.2012 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 638,07 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 38,22 eur od 18.03.2012 do zaplatenia, 9 % zo sumy 28,21 eur od 18.04.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 25,60 eur od 19.05.2012 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 27,22 eur od 19.06.2012 do zaplatenia, 8,75 % ročne zo sumy 518,82 eur od 19.07.2012 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Slovak Telekom, a.s. uzavrel so žalovaným podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o elektronických komunikáciách“) dňa 20.02.2012 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, predmetom ktorej bolo poskytnutie dátových služieb prostredníctvom pevnej internetovej prípojky, program Turbo 2 solo v lehote viazanosti 24 mesiacov spolu s kúpnu zmluvou na Notebook MINI, v ktorej bola dohodnutá zmluvná pokuta za porušenie doby viazanosti na program Turbo 2 Solo vo výške 268 eur. Na základe zmluvy poskytoval Slovak Telekom účastníkovi plnenie riadne a včas. Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že žalovaný faktúry do dňa podania žaloby neuhradil. Vzhľadom na to, že si žalovaný svoj zmluvný záväzok nesplnil, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Žalobca žalovanému vystavil 5 faktúr, pričom spolu tieto faktúry predstavovali sumu 638,07 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany Slovak Telekomu k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanému. Ďalej uviedol, že podnik svoju zmluvnú povinnosť plnil riadne a včas a riadne službu fakturoval, preto mu vznikol nárok na úhradu faktúry. Keďže žalovaný zmluvu na program služieb Turbo 2 Solo porušil tým, že faktúry nezaplatil, v dôsledku čoho bol deaktivovaný, vznikol mu na základe toho nárok fakturovať zmluvnú pokutu.

Žalovaný k podanej žalobe uviedol, že zmluvu uzavrela a služby mu poskytované boli.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 20.02.2012, Kúpnu zmluvou, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 25.11.2013, faktúrou č. 1737009335, č. 0738000774, č. 4738991102, č. 5739982023, č. 5740967790, oznámením o odstúpení od zmluvy o poskytovaní verejných služieb pevnej siete, vyjadrením žalobcu, výsluchom žalovaného, a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci stav:

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., Bratislava a žalovaný ako fyzická osoba nepodnikateľ dňa 20.02.2012 uzatvorili Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 9904804670, predmetom ktorej bolo poskytnutie služby Magio Turbo 2 Solo.

Kúpnu zmluvou č. 9904804675 zo dňa 16.02.2012 medzi právnym predchodcom žalobcu ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim sa strany dohodli na kúpe zariadenia a to Notebook MINI.

Kúpnu zmluvou uzatvorenou podľa § 409 a nasl. Obch. zákonníka, k zmluve č. 9904804675 medzi právnym predchodcom žalobcu ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim sa podnik zaviazal dodať kupujúcemu vybraný typ koncového zariadenia na dodacej adrese po uzatvorení tejto zmluvy. Predmetom zmluvy bol notebook mini, program Turbo 2 za akciovú predajnú cenu KZ v sume 1,00 eur. Zároveň bola v zmluve uvedená zmluvná pokuta v sume 268 eur.

Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 25.11.2013 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že došlo k postúpeniu pohľadávky voči nemu na žalobcu.

Faktúrou č. 1737009335 zo dňa 03.03.2012 právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanému za Internet a ostatné služby sumu 38,22 eur. Splatnosť faktúry bola do 17.03.2012.

Faktúrou č. 0738000774 zo dňa 03.04.2012 právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanému za Internet a ostatné služby sumu 28,21 eur. Splatnosť faktúry bola do 17.04.2012.

Faktúrou č. 4738991102 zo dňa 04.05.2012 právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanému za Internet a ostatné služby sumu 25,60 eur. Splatnosť faktúry bola do 18.05.2012.

Faktúrou č. 5739982023 zo dňa 04.06.2012 právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanému za Internet a ostatné služby sumu 27,22 eur. Splatnosť faktúry bola do 18.06.2012.

Faktúrou č. 5740967790 zo dňa 04.07.2012 právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanej za zmluvnú pokutu sumu 518,82 eur. Splatnosť faktúry bola do 18.07.2012.

Oznámením zo dňa 06.06.2012 právny predchodca žalobcu odstúpil od zmluvy so žalovaným, pričom ako dôvod zániku zmluvy odstúpením od nej je, že účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po splatnosti.

Žalovaný uviedol, že zmluvu s právnym predchodcom žalobcu uzavrel a služby mu boli poskytované.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

V zmysle § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa § 663 Občianskeho zákonníka nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

Ako vyplýva z § 671 Občianskeho zákonníka nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

V zmysle § 682 Občianskeho zákonníka ak sa nájom skončí, je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka vyplýva, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách .

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovvej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola dňa 20.02.2012 uzavretá podľa zák. č. 351/2011 Z. z. zmluva o poskytovaní verejných služieb s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky a že právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému vyššie uvedené faktúry za poskytnuté služby. K uvedenej zmluve bola taktiež podľa § 409 a nasl. Obch. zákonníka uzatvorená kúpna zmluva a predmetom tejto zmluvy bola kúpa Notebooku MINI.

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný nesplnil svoj záväzok vyplývajúci mu zo zmluvy o pripojení uzavretej dňa 20.02.2012 a nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, ktoré mu pôvodný veriteľ poskytol a fakturoval jednotlivými faktúrami.

Žalovaný neuhradil faktúry za služby, ktoré mu právny predchodca žalobcu poskytol - pravidelné poplatky za poskytovanie internetu v celkovej výške 119,25 eur.

Následne bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobcu.

Súd preto vyhovel žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal svojho nároku na úhradu sumy 119,25 eur za poskytnuté služby na základe žalobcom predložených faktúr. Žalovaný cenu poskytovaných služieb právnenému predchodcovi žalobcu neuhradil. Súd preto považoval nárok žalobcu na sumu 119,25 eur z faktúr č. 1737009335, 0738000774, 4738991102, 5739982023, tak ako to je vyššie uvedené za dôvodný a žalobe v uvedenej časti vyhovel.

Žalovaného zaviazal aj k zaplateniu zákonných úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 38,22 eur od 18.03.2012 (dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry č. 1737009335) až do dňa zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 28,21 eur od 18.04.2012 (dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry č. 0738000774) až do dňa zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 25,60 eur od 19.05.2012 (dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry č. 4738991102) až do dňa zaplatenia a 9 % ročne zo sumy 27,22 eur od 19.06.2012 (dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry č. 5739982023) až do dňa zaplatenia. K jednotlivým dňom omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1,00% a úroky z omeškania tak v súlade s § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 ods. 1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, predstavujú výšku 9,00 % ročne.

Faktúrou č. 5740967790 si žalobca uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu v sume 518,82 eur.

Z uvedenej faktúry je zrejmé, že žalobca žalovanému fakturoval Zmluvnú pokutu. Zmluvné strany si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dohodnúť zmluvnú pokutu. Strana, ktorá zmluvnú pokutu požaduje, však musí v právnom úkone, ktorým túto zmluvnú pokutu žiada, uviesť určite a zrozumiteľne za ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností si zmluvnú pokutu uplatňuje.

V zmysle dodatku uzatvoreného k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok, bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1., § 39 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Súd bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrúva v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovaného zo zmlúv a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaný riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb resp. si nedobýjal stanovený kredit. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ho zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd ďalej poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaný len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovaného zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta, tak ako bolo vyššie uvedené, je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná, v rozpore s dobrými mravmi a preto neplatná. S prihliadnutím na uvedené návrh žalobcu v časti zmluvnej pokuty zamietol. Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010, 18Co/136/2010, 17Co/184/2011, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty spolu s úrokom z omeškania ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 8 O.s.p., vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadrí osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

V danom prípade tak súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z pôvodne uplatnenej sumy 638,07 eur s príslušenstvom žalobcovi bolo priznaných 119,25 eur spolu s príslušenstvom. Žalobcov úspech tak predstavoval 19 % a neúspech 81 %. Úspešnejšiemu žalovanému tak po odrátaní jej neúspechu od jej úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 62 % (81 - 19 = 62 %).

Keďže úspešnejší žalovaný si trovy konania nevyčísľil a zo spisu mu ani žiadne trovy nevyplývajú, súd žalovanému trovy konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.